

Svenska Ishockeyförbundet
Elitkurs

Scouting av motståndarna!

Anders Svedlund

Handledare: Linus Berg
2014-03-20

Sammanfattning.

Som hockey tränare så vill man utveckla och utbilda spelare på många olika plan och naturligtvis göra allt man kan som coach för att bli ett vinnande lag!

För att förbereda spelarna inför matcher så använder man sig av olika verktyg, ett verktyg i ”verktygslådan” är att scouta motståndarnas spel, vara förberedd på hur motståndarna agerar med puck och utan puck, i powerplay osv.

Syftet med mitt arbete är att jag vill förkovra mig, få inblick i hur Svenska elittränare/coacher jobbar med att scouta motståndarna före match och under match. Arbetet ska hjälpa mig att kunna bli en bättre coach genom att kunna utnyttja scouting som ett hjälpmedel för att vinna matcher.

Jag har intervjuat 8 stycken elittränare under mitt arbete där tre är verksamma i SHL och fem i hockeyallsvenskan. Jag kan efter mitt arbete konstatera att det varierar hur svenska elittränare/tränarteam jobbar med scouting.

Det som varierar är bland annat hur många detaljer i motståndarnas spel man scoutar och vem som ansvarar för scoutingen både före och under match. Alla tränarna tror dock att för mycket fokus på hur motståndarna agerar kan få negativa konsekvenser på det egna spelet.

Innehållsförteckning.

1. Inledning	sid.4
2. Bakgrund	sid.5
2.1. SM slutspelet 2012.....	sid.6-7
3. Syfte	sid.8
3.1 Frågeställningar.....	sid.8
4. Metod	sid.9
4.1 Urval.....	sid.10
5. Resultat	sid.11
5.1.1 Intervju Tränare 1.....	sid.11
5.1.2 Intervju Tränare 2.....	sid.12
5.1.3 Intervju Tränare 3.....	sid.13
5.1.4 Intervju Tränare 4.....	sid.14
5.1.5 Intervju Tränare 5.....	sid.15
5.1.6 Intervju Tränare 6.....	sid.16-17
5.1.7 Intervju Tränare 7.....	sid.18
5.1.8 Intervju Tränare 8.....	sid.19
6. Diskussion	sid.20

1. Inledning.

Som tränare på J20 super elit nivå så möter man otroligt organiserade lag med individuellt skickliga spelare och för att vinna matcher så krävs det ett hårt jobb från spelarna och att man har ett tryggt grundspel som alla förstår men även att jag som coach har koll på hur motståndarna agerar i olika spelformer för att kunna förbereda spelarna på det.

Man pratar ofta om att det är små marginaler som avgör och att det gäller att vara väl förberedd inför matcherna.

Om jag som coach kan förbereda mitt lag på hur motståndarna agerar och träna på det före match så har vi förberett oss på ett bra sätt inför uppgiften.

Hur scoutar Svenska elittränare sin motståndare?

Hur ser scoutingen ut under pågående match?

Hur presenteras scoutingen för spelarna?

Kan det finnas en risk att man fokuserar för mycket på motståndarna att man glömmer sitt eget spel?

Det är några av dem frågor jag hoppas få svar på genom mitt examensarbete.

Syftet är att se och lära hur Svenska elittränare jobbar med scouting och hur dem presenterar det för sina spelare.

Genom mitt arbete så får även andra tränare insyn och eller förslag på hur man kan jobba med att scouta för att sedan välja ”godbitar” som man vill ta med sig till sin verksamhet.

2. Bakgrund.

När man sitter i bussen på väg hem från en bortamatch med en förlust i bagaget så försöker man analysera matchen, vad gjorde vi bra? Vad skulle vi ha gjort annorlunda?

Hade vi koll på motståndarna eller överraskade dem oss i någon spelform? Borde vi ha korrigerat något i vårt spel? Hur var matchgenomgången, motiverande och tydlig? Det är några frågor som man kan ställa sig efter en match.

Inför VM 2013 kunde man ta del av Tre kronors scouting – rapporter där assisterande tränaren Rikard Grönborg och videocoachen Ulf Engman ansvarade för scoutingen!

Varje land scoutades efter en grundmall med 14 moment där spelet utan puck och spelet med puck och naturligtvis Powerplay och Boxplay analyserades. Inför varje match hölls sedan en scoutinggenomgång på ca 10 – 12 minuter för spelarna. Tre kronor jobbar med ett dataprogram som heter Dartfish som hjälpmedel för att plocka ut match sekvenser.

I en vardag som kvällstränare på J20 superelit och ett civilt heltidsjobb så är det framförallt tiden som är begränsad, hur mycket tid ska man lägga på att scouta motståndarna? Det är naturligtvis en prioriteringsfråga och jag hoppas kunna få bra tips och synvinklar för att sedan kunna välja min ”mall” hur jag vill jobba vidare med scouting.

2.1 SM slutspelet 2012.

Startsidan / Sportbladet / Hockey / Sverige / SHL / Skellefteå

2012-03-09

Skellefteå ska scouta sönder motståndarna

Anders Forsberg: "Tror vi har hittat allt vi söker"

➤ Anders Forsberg.

Foto: BILDBYRÅN

I morgon inleds SM-slutspelet.

Genom minutiös scouting ska Skellefteå skaffa sig stenkoll på sin kvartsfinalmotståndare.

– Vi tittar jättenoga på Modo, säger tränaren Anders Forsberg.

ENKÄT: Hur har ni scoutat motståndarna inför kvartsfinalen?

Modo, Ulf Samuelsson, tränare:

– Vi har varit väldigt grundliga och gått igenom våra fem matcher mot dem men även tittat närmare på deras fem senaste matcher för att försöka hitta svagheter i deras spel som vi kan utnyttja.

⊕ Alltid redo.oto:
Foto: F BILDBYRÅN

Färjestad, Andreas Johansson, assisterande tränare:

– Vi gör som vi alltid gör. Vi använder oss mycket av video så klart. Vi försöker förbereda oss på bästa sätt och förmedla information till spelarna som vi tror de har nytta av. Men sedan är ju alltid motståndarnas spel i numerära överlägen sådant man fokuserar extra på. Hur spelar de där, vad har de för ingångar och så vidare. Efter en lång säsong så har man redan en bild av det, men det skadar inte att kolla lite extra. HV 71:s powerplay är jättebra. De har många varianter och möjligheter.

HV 71, Fredrik Olausson, assisterande tränare:

– Vi använder olika vinklar. Men vi gör inte så mycket, vi känner varandra väldigt bra, har redan mötts fem gånger i serien.

Brynäs, Jan Larsson, assisterande tränare:

– Mitt tillvägagångssätt är att på dvd se matcher, eller delar av matcher. Därifrån klipper jag ihop sekvenser som jag visar för Tommy (Jonsson, huvudtränaren) och sedan kommer vi tillsammans överens om vad vi ska säga till laget. Vi brukar ha en genomgång med laget inför matchen på ungefär 20–30 minuter, oftast i samband med morgonvärmningen.

AIK, Gunnar Persson, assisterande tränare:

– Tittar på statistiken deras spelare har, man kan utläsa mycket av statistik. Vilka har gjort mål i powerplay, vilka lirar boxplay. Plusminusstatistik de har fem mot fem, vilka har varit inne på flest mål. Vad de trycker på i sitt fem mot fem spel. Allt finns på gamla matcher som Stefan Persson klipper ut klipp från och lägger in på datorer. Spelarna har två datorer de tittar på. De kan sätta sig i lunchrummet och studera själv plus att vi har matinéförevisningar också. Det handlar om att ta ansvar för sitt eget spel och att vi tittar till saker som behöver rättas till för hela laget.

Luleå, Thomas "Bulan" Berglund, assisterande tränare:

– Vi kommer inte kartlägga dem speciellt mycket. Vi vet vad de är för lag men vi litar till vårt eget spel. Sen kanske det finns vissa detaljer som vi kollar lite grann på, men vi kommer inte att överanalysera på något sätt, säger assisterande tränaren Thomas "Bulan" Berglund.

3. Syfte.

Syftet med mitt arbete är att få en inblick i hur Svenska elitlag jobbar med att scouta sina motståndare, hur och vad dem scoutar samt hur scoutingen presenteras för spelarna.

3.1 Frågeställningar.

För att få svar och inblick hur elittränare i Sverige jobbar så har följande frågor ställts:

- På vilken nivå är du verksam?
- Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
- Vem scoutar motståndarnas spel före match?
- Vem scoutar motståndarnas spel under match?
- Vad scoutar ni hos motståndarna?
- Scoutar ni enskilda spelare?
- Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
- Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
- Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndet att det egna spelet kan bli lidande?

4. Metod.

Åtta stycken Svenska elittränare intervjuades för att ta reda på hur Svenska elittränarteam jobbar med scouting av motståndarna, intervjuerna genomfördes via telefonsamtal, direkt mellan fyra ögon och genom utskickat frågeformulär.

Intervjuerna startade med att jag presenterade mig själv och syftet med mitt examensarbete på ETU 2014.

Jag informerade även om att undersökningen är och förblir anonym. Frågeformuläret skickades ut 2014-02-28 och vid samma tidpunkt så började jag med telefonintervjuerna och några av dem som jag träffade fysiskt. Arbetet med intervjuerna avslutades 2014-04-15.

Intervjuerna genomfördes i en positiv anda och ett stort tack riktas till alla som delade med sig av sina kunskaper.

4.1 Urval. (utskickat frågeformulär)

Enkätundersökning ETU 2014 Scouting av motståndare!

1. På vilken nivå är du verksam?
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
6. Scoutar ni enskilda spelare?
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?

Tack för din medverkan!
Undersökning är och förblir anonym.
Sänd till anders.svedlund@vmkfb.se
Mvh Anders Svedlund VIK Västerås

5. Resultat.

5.1.1 Intervju Tränare 1

1. På vilken nivå är du verksam?
SHL
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
Assisterande tränaren samt målvaktstränaren
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
Assisterande tränaren
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
Assisterande tränaren
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
BP, PP, Uppspel, Målvakter, Straffskyttar, Toppspelare
6. Scoutar ni enskilda spelare?
Ja, målvakter och toppspelare
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
DVD, från SHL:s hemsida och SHL:s matchbibliotek.
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
Genom video, skriftligt och muntlig genomgång.
9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?
**Ja för vissa, Jag tycker att det ska finnas möjlighet för de som vill ha mycket ska få mycket.
B/ Vanesak, eller var i tabellen man ligger.
(självförtroende)**

5.1.2 Intervju Tränare 2

1. På vilken nivå är du verksam?
Allsvenskan.
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
Huvudtränare samt Assisterande tillsammans
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
Assisterande scoutar PP o BP, övrigt spel tillsammans.
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
Huvudtränaren samt Assisterande och i vissa fall tar vi även hjälp av spelarna.
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
PP, BP, Spelvändningar, Presspel.
6. Scoutar ni enskilda spelare?
Ytterst sällan.
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
Spelar in motståndarnas matcher från tv sändningar och kikar från tidigare möten.
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
Visas på Tv och på taktiktavla.
9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?
Det tror jag absolut att det kan bli, vi gör medvetet en kort redogörelse om hur motståndarna spelar. Ibland tar vi inte ens upp motståndarnas spel.

5.1.3 Intervju Tränare 3

1. På vilken nivå är du verksam?
Allsvenskan.
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
Huvudtränare och Assisterande tränare tillsammans.
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
Huvudtränare och Assisterande tränare tillsammans.
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
Målvaktstränaren och eller Sportchefen.
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
Powerplay, Penaltykilling, Grundspel samt spetsspelare
6. Scoutar ni enskilda spelare?
Ja, Spetsspelare
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
Tittar på dator.
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
Visar via video.
9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?
Absolut.

5.1.4 Intervju Tränare 4

1. På vilken nivå är du verksam?
SHL
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
Alla fyra tränarna har olika scouting områden.
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
Målvaktstränaren har en kort genomgång om deras Mv. Assisterande tränare powerplay och penaltykilling. Headcoach scoutar motståndarnas 5-5 spel.
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
Samma uppdelning som före match men vi för diskussioner om alla områden.
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
PP, PK, Uppspel, Forecheck i offensiv och defensiv zon Målvakter, Backarnas beteende samt om det är några andra utmärkande detaljer som speciella spelare.
6. Scoutar ni enskilda spelare?
Ja
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
Dataprogrammet XOS thunderhockey.
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
Vid lagmöte och i små grupper.
9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?
Absolut, vi försöker alltid att trycka på att vårt spel är viktigast men vi vill visa killarna vad motståndarna gör så att de har sett deras beteenden och spelmönster.

5.1.5 Intervju Tränare 5

1. På vilken nivå är du verksam?
Hockeyallsvenskan.
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
Huvudtränare.
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
Huvudtränare.
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
Huvudtränare och Assisterande tillsammans.
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
Deras styrkor och svagheter, spelsystem och individuella styrkor och svagheter.
6. Scoutar ni enskilda spelare?
Ja.
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
Ögat – erfarenhet – känsla samt video.
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
Muntligt och skriftligt och via videoanalys.
9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?
Ja det tycker jag, hos min förra arbetsgivare tycker jag att vi la för mycket fokus på video av motståndarna, vi var 5 coacher som videoscoutade motståndarna när det kom viktiga matcher, exempelvis ett slutspel, men å andra sidan vann vi tre titlar på tre säsonger!

5.1.6 Intervju Tränare 6

1. På vilken nivå är du verksam?
SHL
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
Vi har ett gemensamt ansvar men huvudansvaret ligger på min kollega som också assisterar Head coach.
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
Vi går gemensamt igenom klipp från senaste match som motståndarna har spelat, vår video coach taggar den och vi plockar sen ut lämpliga klipp från detta.
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
Vi är 3 stycken som jobbar i båset under matcher så har vi arbetsfördelningen 1 har backarna, 1 har forwards och 1 är mer ansvarig för att hålla koll på spelet i stort och komma med förslag på taktiska ändringar e dyl.
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
Press spel, forecheck, styrspel, spelvändningar, etablerat anfallsspel, etablerat försvarsspel, tekningsvarianter, powerplay och penalty killing.
6. Scoutar ni enskilda spelare?
Ja, vi poängterar vid genomgångar om någon speciell spelare gör något extra.
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
Vi använder inter play.
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
Vi har genomgång med video före varje match.

9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?

Det kan absolut bli för mycket... När man mött alla lag en gång kan man ju visa hur vi löste vissa situationer ex spelvändningar men det blir lätt i början att man visar vad motståndaren gör istället för att fokusera på vad vi ska göra. Vi var en ny ledarkonstellation inför den här säsongen och har under resans gång hittat ett bra sätt att varva vårt och motståndarens spel på genomgångar. Till nästa säsong ska vi försöka att utveckla den individuella utvecklingen av våra spelare.

5.1.7 Intervju Tränare 7

1. På vilken nivå är du verksam?
Hockeyallsvenskan.
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
Huvudtränare och assisterande tillsammans.
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
Huvudtränare och assisterande tillsammans.
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
Vi tittar på matchen efter på video, har en löpande dialog under matchen/periodpauser om dem har eller gör några ändringar i sitt spel.
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
PP-PK kontrollerade spelvändningar N-Zon och D-Zon, Styrspel, Forecheck, Tekningar, Målvakter
6. Scoutar ni enskilda spelare?
Inte direkt, man vet vilka tendenser dem "bästa" Spelarna har.
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
Video- ibland live.
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
På match dagen på morgon värmingen.
9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?
Ja det finns en risk i det. Det gäller att man vet vad man ska ta ut och ha en kortare (5-7 min) videopresentation.

5.1.8 Intervju Tränare 8

1. På vilken nivå är du verksam?
Hockeyallsvenskan.
2. Vem ansvarar för scoutingen av motståndarna?
Coacherna, sportchefen samt tips från spelarna.
3. Vem scoutar motståndarnas spel före match?
Coacherna och sportchefen.
4. Vem scoutar motståndarnas spel under match?
Sportchefen från läktaren, video i pausen.
5. Vad scoutar ni hos motståndarna?
Powerplay, Penalty killing och uppspel och styrspele.
6. Scoutar ni enskilda spelare?
Nej.
7. Hur scoutar ni? Vilka verktyg använder ni?
Vi använder Inter play.
8. Hur presenterar ni scoutingen för era spelare?
Via Interplay.
9. Kan man scouta för mycket? Finns det en risk att man lägger för mycket fokus på motståndarna att det egna spelet kan bli lidande?
Stor risk att det kan bli så.

6. Diskussion

Jag kan efter mitt arbete se att det varierar hur dem Svenska elittränarna teamen jobbar med scouting av motståndarna. Resurserna eller hur mycket kraft man lägger är olika både mellan dem allsvenska lagen samt mellan SHL lagen.

I ett av teamen (SHL) jobbar man fyra tränare med olika scoutområden vilket borde vara effektivt.

Något som överraskade mig var att inte fler av teamen scoutar motståndarnas målvakts spel samt att några faktiskt använder i vissa fall sina spelare för tips och idéer.

Hur scoutar Svenska elittränare sin motståndare?

Hur ser scoutingen ut under pågående match?

Hur presenteras scoutingen för spelarna?

Kan det finnas en risk att man fokuserar för mycket på motståndarna att man glömmer sitt eget spel?

Det var frågor som ställdes och jag känner mig tillfredställd med arbetet och tycker att jag fått svar och inblick hur några Svenska elittränare jobbar med scouting.

Något som ytterligare skulle vara intressant är att få ta del av hur man jobbar med scouting i NHL.

När det gäller mitt sätt att ta reda på fakta hur dem svenska elittränarna jobbar med scouting så kan jag konstatera att det tog tid att få tillbaka svaren som skickades via email och i vissa fall så kom inget svar alls trots påminnelser.

Intervjuerna mellan fyra ögon samt via telefon var ett bättre sätt att få ta del av det jag sökte då även följdfrågor som dök upp kunde ställas.

Jag är efter mitt arbete ganska säker på hur jag kommer att jobba med scouting och jag tackar alla som delat med sig av sina kunskaper och erfarenheter samt hur ni jobbar!

Tack även till min handledare Linus Berg.

Anders Svedlund ETU 2014